

CYBERHOT

Vad är det, vad göra?

Social Engineering

Vad betyder begreppet

Social Engineering är när en bedragare manipulerar människor att frivilligt lämna ut känslig information, som lösenord eller bankuppgifter.

Hur fungerar det

Bedragaren utger sig för att vara en betrodd person eller organisation, exempelvis bank, myndighet eller kollega. Genom att skapa stress, rädsla eller brådska luras offret att agera snabbt utan att kontrollera uppgifterna.

Vad ska man göra

- Lämna aldrig ut känslig information på uppmaning.
- Kontrollera avsändaren via officiella kontaktvägar.
- Ta tid att tänka – stress är en varningssignal.

Vishing

Vad betyder begreppet

Vishing är telefonbedrägeri (voice phishing).

Hur fungerar det

Bedragaren ringer och utger sig ofta för att vara från bank, polis eller support. De försöker få dig att lämna ut koder, BankID-uppgifter eller att föra över pengar.

Vad ska man göra

- Lämna aldrig ut koder eller identifiera dig med BankID på uppmaning av någon som ringer.
- Lägg på och ring själv upp via officiellt nummer.
- Rapportera misstänkta samtal.

Smishing

Vad betyder begreppet

Smishing är phishing via SMS.

Hur fungerar det

Du får ett SMS med en länk som uppmanar dig att klicka, till exempel om ett paket eller en obetald faktura. Länken leder till en falsk webbplats som samlar in dina uppgifter.

Vad ska man göra

- Klicka inte på länkar i oväntade SMS.
- Kontrollera ärendet via företagets officiella webbplats.
- Radera meddelandet.

Spooftng

Vad betyder begreppet

Spooftng innebär att avsändaren förfalskar sin identitet.

Hur fungerar det

Bedragaren får det att se ut som om samtal, mejl eller SMS kommer från ett trovärdigt nummer eller en känd avsändare, exempelvis din bank.

Vad ska man göra

- Lita inte på att ett nummer eller namn stämmer bara för att det ser rätt ut.
- Verifiera genom att själv ta kontakt via officiella kanaler.

Bluffa med relationsappar

Vad betyder begreppet

Bedrägeri via sociala media eller appar.

Hur fungerar det

Bedragaren bygger en relation över tid och skapar förtroende. Därefter uppstår en "akut situation" där personen behöver pengar.

Vad ska man göra

- Skicka aldrig pengar till någon du bara känner online.
- Var skeptisk till snabba kärleksförklaringar.
- Avbryt kontakten vid misstanke.

Bluffa via webshopping

Vad betyder begreppet

Bedrägeri via falska webbshoppar eller annonser.

Hur fungerar det

En falsk butik erbjuder attraktiva varor till låga priser. När du betalar får du ingen vara – eller en kopia.

Vad ska man göra

- Kontrollera företagsuppgifter och recensioner.
- Betala med säkra betalningsmetoder.
- Var misstänksam mot ovanligt låga priser.

Farliga nedladdningar (Downloads)

Vad betyder begreppet

Nedladdning av skadlig programvara (malware).

Hur fungerar det

Genom att klicka på en länk eller ladda ner ett program installeras virus eller spionprogram som kan stjäla information eller låsa datorn.

Vad ska man göra

- Ladda bara ner från officiella källor.
- Ha uppdaterat antivirusprogram.
- Klicka inte på okända bilagor eller länkar.

SIM SWAP

Vad betyder begreppet

Bedrägeri där bedragaren tar över ditt mobilnummer.

Hur fungerar det

Bedragaren lurar mobiloperatören att flytta ditt nummer till ett nytt SIM-kort. Därefter kan de ta emot dina SMS-koder och komma åt dina konton.

Vad ska man göra

- Kontakta operatören direkt om mobilen plötsligt tappar täckning.
- Aktivera extra säkerhet hos operatören.
- Använd starka lösenord och tvåfaktorsinloggning.

Money Muling

Vad betyder begreppet

Att agera ”pengamålvakt” åt kriminella.

Hur fungerar det

En person övertalas att ta emot och föra vidare pengar via sitt bankkonto, ofta mot ersättning. Pengarna kommer från brott.

Vad ska man göra

- Låna aldrig ut ditt bankkonto.
- Tacka nej till ”snabba pengar”.
- Var medveten om att det är ett brott och kan ge fängelse.

Ghost Broking

Vad betyder begreppet

Försäkringsbedrägeri där någon säljer falska eller ogiltiga försäkringar.

Hur fungerar det

Bedragaren utger sig för att vara försäkringsförmedlare och erbjuder billig försäkring. Kunden tror sig vara försäkrad men står utan skydd vid skada.

Vad ska man göra

- Kontrollera att förmedlaren är registrerad.
- Kontakta försäkringsbolaget direkt för bekräftelse.
- Var försiktig med erbjudanden som är ”för bra för att vara sanna”.